Consiliul
Uniunii Europene

**Bruxelles, 21 noiembrie 2026**
**(OR. en)**

**15692/26**

**CO EUR-PREP 33**

**NOTĂ**

| | |
|---|---|
| Sursă: | Secretariatul General al Consiliului |
| Destinatar: | Delegațiile |
| Subiect: | Reuniunea extraordinară a Consiliului European (26 și 27 noiembrie 2026) – Proiect de concluzii |

*În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de concluzii pregătit de președintele Consiliului European, în strânsă cooperare cu președinta Comisiei.*

## I. ASPECTE ORIZONTALE

1. Următorul cadru financiar multianual (CFM) va acoperi perioada de șapte ani dintre 2028 și 2034. Bugetul îi va permite Uniunii Europene să răspundă provocărilor actuale și viitoare și să își îndeplinească prioritățile politice. Bugetul acoperă politici noi și politici consacrate, căutând să asigure securitatea și prosperitatea pe termen lung a UE. Nevoile Europei sunt numeroase: trebuie să ne asumăm responsabilitatea pentru propria securitate, inclusiv prin capabilități de apărare mai solide, prin protecția frontierelor și a valorilor noastre și prin gestionarea migrației. De asemenea, trebuie să ne dinamizăm competitivitatea și eforturile în vederea unei tranziții curate. În același timp, politicile consacrate care decurg din obligațiile prevăzute în tratat, inclusiv coeziunea economică, socială și teritorială și politica agricolă comună (PAC), rămân esențiale pentru comunitățile și cetățenii noștri. Angajamentul nostru față de Ucraina este crucial pentru ambițiile noastre generale, la fel ca și asumarea în continuare a rolului nostru de lider în ceea ce privește asistența umanitară și asistența pentru dezvoltare.

2. Cadrul financiar multianual pentru perioada 2028-2034 va avea următoarea structură:

   i) Rubrica 1: Coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și prosperitate și securitate rurală și maritimă

   ii) Rubrica 2: Competitivitate, prosperitate și securitate

   iii) Rubrica 3: Europa globală

   iv) Rubrica 4: Administrație.

Este necesară o structură mai simplă și mai eficientă a bugetului pentru a veni cu răspunsuri eficiente și eficace într-o perioadă de incertitudine geopolitică și economică. Gruparea cheltuielilor pe patru rubrici este menită să reflecte prioritățile politice ale Uniunii Europene și să ofere flexibilitatea necesară între resursele alocate. Reducerea numărului de programe vizează totodată asigurarea coerenței și promovarea sinergiilor. Cadrul general va reflecta eforturile mai ample de simplificare ale Uniunii Europene și ar trebui să conducă la o reducere a sarcinii administrative pentru beneficiari, autoritățile de management și organismele de audit.

3. Pentru a stimula investițiile și a transforma cu succes economia Europei, este esențial să se raționalizeze și să se accelereze procedurile de planificare și de autorizare. În acest sens, Consiliul European invită Comisia să prezinte, în prima jumătate a anului 2027, propunerea legislativă anunțată privind tratarea cu prioritate și accelerarea procedurilor de autorizare pentru investițiile în domeniile decarbonizării, energiei, digitalizării, inteligenței artificiale, apărării și locuințelor, inclusiv cele finanțate de Fondul european pentru competitivitate și de planurile de parteneriat național și regional.

4. CFM va oferi oportunități de sprijin tuturor regiunilor frontaliere externe ale Uniunii Europene, inclusiv regiunilor învecinate cu Rusia, Belarus sau Ucraina ori situate la Marea Neagră, cu scopul de a spori gradul de pregătire pentru apărare și capabilitățile critice, pregătirea, reziliența și securitatea în continuă evoluție ale Europei, precum și de a aborda provocările din economiile lor, dezvoltarea socială și teritorială și conectivitatea.

5. Cifra maximă totală a cheltuielilor pentru Uniunea Europeană pentru perioada 2028-2034 este de 1 582 516 milioane EUR în credite de angajament și de 1 553 665 de milioane EUR în credite de plată. Defalcarea cuantumurilor plafoanelor anuale ale creditelor de angajament pe rubrici este descrisă mai jos. Aceleași cuantumuri sunt menționate și în tabelul care figurează în documentul ST 16196/26, care stabilește, de asemenea, plafoanele anuale ale creditelor de plată. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, toate cifrele sunt exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2025.

6. Se vor realiza ajustări tehnice anuale automate pentru inflație pe baza unui deflator de 2 %. În cazul în care rata medie anuală a inflației pe perioada de trei ani care cuprinde anii n-1, n și n+1 este sub 1 % sau peste 3 %, ajustarea pentru anul n+1 va fi modificată cu 50 % din diferența dintre rata medie a inflației pe trei ani și rata de referință de 2 %.

7. CFM va fi revizuit în cazul unei revizuiri a tratatelor, al reunificării Ciprului sau al aderării unor noi state membre la Uniunea Europeană.

8. Comisia va prezenta, până la 1 iulie 2032, o propunere privind CFM post-2034.

9. Prezentele concluzii nu aduc atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre și țin seama de interesele de securitate și apărare ale tuturor statelor membre, în conformitate cu tratatele.

**Simplificare**

10. CFM va urma o structură simplificată și raționalizată, cu scopul de a reduce rigiditatea și sarcina administrativă pentru autorități și beneficiari. Această nouă structură ar trebui să atenueze suprapunerea obiectivelor între programe și să le ofere solicitanților și beneficiarilor un acces simplificat la oportunitățile de finanțare și la informațiile bugetare, totodată asigurând coerența și promovând sinergiile dintre programe.

11. Angajamentele restante - RAL (*reste à liquider*) reprezintă un produs secundar inevitabil al programării multianuale și al creditelor diferențiate. Cu toate acestea, se preconizează că RAL va ajunge la 317 000 de milioane EUR (în prețuri curente) până la sfârșitul cadrului financiar pentru perioada 2021-2027, ceea ce va avea drept consecință faptul că plățile din CFM-ul actual vor reprezenta un cuantum semnificativ din plățile totale din primii ani ai următorului CFM. Pentru a se asigura un profil de plată previzibil și un nivel previzibil al plăților, precum și o evoluție ordonată a acestora și pentru a se spori capacitatea de reacție a bugetului UE, se iau mai multe măsuri, cum ar fi: simplificarea execuției, stabilirea unor rate de prefinanțare și a unor norme în materie de plăți și dezangajare adecvate, precum și adoptarea în timp util a legislației sectoriale pentru CFM 2028-2034.

12. În cazul adoptării de norme sau planuri în cadrul gestiunii partajate după 30 noiembrie 2028, cuantumurile corespunzătoare alocărilor neutilizate în 2028, cu excepția angajamentelor pentru prefinanțare, vor fi transferate în proporții egale către fiecare dintre exercițiile 2029-2032, cu o ajustare corespunzătoare a plafoanelor CFM.

13. Potrivit principiului unității bugetare, CFM va include, ca regulă generală, toate posturile care fac obiectul cheltuielilor UE. Cu toate acestea, dat fiind specificul lor, unele instrumente vor fi plasate în afara plafoanelor pentru creditele de angajament și de plată prevăzute în CFM sau vor constitui posturi extrabugetare.

**Flexibilitate**

14. Uniunea Europeană trebuie să aibă capacitatea de a răspunde unor circumstanțe excepționale și unor priorități în schimbare, interne sau externe. În același timp, trebuie să existe un echilibru între nevoia de flexibilitate și nevoia de predictibilitate pentru investițiile pe termen lung, precum și principiile disciplinei bugetare și transparenței cheltuielilor UE, respectându-se totodată caracterul obligatoriu al plafoanelor CFM.

15. În conformitate cu capacitatea de a răspunde nevoilor în continuă evoluție și cu redefinirea priorităților în materie de fonduri, CFM ar trebui să faciliteze posibile redistribuiri și reprogramări în cadrul programelor și între acestea. Orice posibilă abatere de la pachetul financiar orientativ pentru programele multianuale nu depășește 20 % din cuantumul alocat pentru întreaga durată a programului. Acest lucru nu se aplică creditelor prealocate pentru fiecare stat membru.

16. În interiorul fiecărei rubrici vor fi stabilite marje corespunzătoare. În cadrul anumitor programe, vor fi stabilite cuantumuri și rezerve nealocate. Într-un mediu care evoluează continuu, resursele pentru răspunsul la situații de criză, cum ar fi dezastrele naturale, ar trebui, de asemenea, să facă parte din flexibilitatea intrinsecă din cadrul anumitor programe, fără a submina obiectivele principale ale acestora.

17. Instrumentul de marjă unic (IMU) va cuprinde următoarele:

i) începând cu 2029, marjele rămase disponibile sub plafoanele din CFM pentru creditele de angajament din exercițiul n-1 urmează să fie puse la dispoziție peste plafoanele din CFM pentru creditele de angajament în cadrul procedurii bugetare („marja globală pentru angajamente”);

ii) începând din 2029, ca parte a ajustării tehnice, Comisia poate ajusta plafonul de plăți pentru exercițiile 2029-2034 în sensul majorării cu un cuantum echivalent cu diferența dintre plățile executate și plafonul de plăți din CFM pentru exercițiul n-1 („marja globală pentru plăți”). Orice majorare se compensează integral prin reducerea corespunzătoare a plafonului de plăți pentru exercițiul n-1. Ajustările globale efectuate în perioada 2032-2034 în raport cu plafonul inițial de plăți nu depășesc 100 000 de milioane EUR;

iii) în ultimă instanță, pentru a reacționa la situații neprevăzute, pot fi puse la dispoziție cuantumuri care depășesc plafoanele CFM pentru credite de angajament sau de plată, cu condiția ca acestea să fie compensate în întregime prin marjele de la una sau mai multe rubrici ale CFM pentru exercițiul financiar curent sau pentru exercițiile financiare viitoare sau prin marja sub plafonul de plăți („marja pentru situații neprevăzute”). Cuantumurile astfel compensate nu se mai mobilizează în contextul CFM.

Cuantumul total mobilizat în cadrul marjei globale pentru angajamente și al marjei pentru situații neprevăzute în orice exercițiu dat nu va depăși 0,04 % din VNB-ul UE în angajamente și 0,03 % din VNB-ul UE în plăți și va fi în concordanță cu plafonul resurselor proprii.

18. Instrumentul de flexibilitate finanțează cheltuieli neprevăzute specifice care nu au putut fi finanțate în limitele plafoanelor disponibile pentru una sau mai multe rubrici. Creditele vor depăși plafoanele CFM pentru creditele de angajament și de plată. Cuantumul anual fix pentru Instrumentul de flexibilitate va fi stabilit la 2 000 de milioane EUR. În fiecare an, începând din 2029, cuantumul anual fix disponibil pentru Instrumentul de flexibilitate va fi majorat cu un cuantum echivalent cu creditele dezangajate în cursul exercițiului n-2. Mobilizarea Instrumentului de flexibilitate va fi decisă de Parlamentul European și de Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale.

    Partea neutilizată din cuantumul anual al Instrumentului de flexibilitate poate fi utilizată până la exercițiul n+2. Orice parte din cuantumul anual provenită din exercițiul n care nu este utilizată până la exercițiul n+2 se anulează.

**Guvernanța**

19. Gradul necesar de flexibilitate globală ar trebui să fie susținut de o guvernanță solidă și de implicarea adecvată a statelor membre și a instituțiilor relevante, în special a Consiliului, în planificarea și ajustarea activităților și a priorităților, precum și în execuția bugetară. Acest lucru asigură faptul că bugetul UE este aliniat îndeaproape la prioritățile Uniunii Europene în toate programele de cheltuieli.

20. Statele membre vor fi implicate îndeaproape, în timp util, în stabilirea priorităților și în luarea deciziilor cu privire la programele de lucru din cadrul programelor de cheltuieli în forurile corespunzătoare, inclusiv, după caz, prin proceduri ale comitetului adecvate, îndeosebi prin participarea la procedura de examinare, evitându-se totodată sarcinile administrative inutile. Consiliul va fi implicat, după caz, prin discuții strategice. Fiecare instituție acționează în limitele competențelor care îi sunt conferite în tratate. Actele delegate se limitează la elementele neesențiale ale actelor legislative respective.

21. Durata programelor sectoriale din cadrul CFM ar trebui, de regulă, să fie aliniată cu calendarul CFM 2028-2034.

**Impact și performanță**

22. Rolul bugetului UE în sprijinirea punerii în aplicare efective a obiectivelor de politică la nivelul UE ar trebui consolidat și mai mult. Se instituie un cadru orizontal de urmărire și de performanță a cheltuielilor bugetului UE, care să reflecte rezultatele și progresele în materie de reformă realizate pe baza cheltuielilor UE și să măsoare efectul bugetului UE pentru a fundamenta viitoarele decizii de politică. Un cadru de performanță orizontal ar trebui să contribuie, de asemenea, la limitarea sarcinii administrative asociate execuției bugetului UE pentru autorități și beneficiari.

23. Bugetul ar trebui să ofere un efect de pârghie substanțial pentru a spori impactul cheltuielilor UE. Aceasta include un grad suficient de cofinanțare între programe. În plus, în concordanță cu efortul general de consolidare, instrumentele financiare și garanțiile bugetare ar trebui raționalizate și mai mult, în special prin intermediul setului de instrumente financiare al Fondului european pentru competitivitate și prin intermediul Instrumentului „Europa globală”, exploatând astfel efectul de pârghie al bugetului pentru a mobiliza investiții private. Deși sunt recunoscute oportunitățile oferite de acest tip de finanțare, datoriile financiare care decurg din instrumentele financiare, din garanțiile bugetare și din asistența financiară trebuie să fie monitorizate îndeaproape.

24. Programele și instrumentele UE ar trebui să contribuie într-un mod just, echilibrat din punct de vedere social, echitabil și eficient din punctul de vedere al costurilor la îndeplinirea angajamentelor pe termen lung ale Acordului de la Paris și la promovarea protecției mediului și a biodiversității. Ca parte a eforturilor de a obține rezultate în ceea ce privește aceste priorități, cel puțin 35 % din cheltuielile bugetare ale UE, fără a include cheltuielile legate de apărare și securitate, ar trebui să sprijine obiectivele climatice și de mediu. Acest lucru ar trebui să se realizeze pe baza unei metodologii eficiente, proporționale și transparente. De asemenea, bugetul ar trebui să asigure coerența cheltuielilor UE cu obiectivele Acordului de la Paris, cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”, cu obiectivul climatic al Uniunii Europene de reducere a emisiilor cu cel puțin 55 % până în 2030 și cu obiectivul de a atinge neutralitatea climatică cel târziu până în 2050, limitând în totodată sarcinile administrative pentru autorități și beneficiari.

25. Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” va fi aplicat în mod transparent și proporțional, acolo unde este fezabil și adecvat, în deplină concordanță cu Regulamentul privind cadrul de performanță. Ar trebui adoptate orientări privind aplicarea raționalizată a principiului, prin intermediul unui act de punere în aplicare în cadrul procedurii de examinare, în urma unei consultări strânse cu statele membre. Orientările ar trebui să identifice domeniile de politică sau de intervenție care sunt considerate conforme fără o evaluare suplimentară. În sensul respectivelor orientări, ar trebui să se considere că sprijinul care face obiectul condițiilor privind gospodărirea responsabilă a fermelor agricole respectă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ”. În plus, în cadrul respectivelor orientări vor fi identificate cazurile în care este posibil ca aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” să nu fie fezabilă sau adecvată, cum ar fi situațiile de criză, imperativele geostrategice sau alte motive de interes public major. În acest sens, nu este fezabil sau adecvat să se aplice acest principiu în ceea ce privește migrația și gestionarea frontierelor, precum și apărarea și securitatea, inclusiv mobilitatea militară.

26. Pentru a proteja buna execuție a bugetului UE și interesele financiare ale Uniunii, CFM va include garanții solide pentru a asigura respectarea statului de drept și aplicarea efectivă a Cartei drepturilor fundamentale, cu respectarea deplină a principiilor obiectivității, nediscriminării și egalității de tratament a statelor membre, aceste garanții fiind aplicate într-un mod echitabil, imparțial și bazat pe fapte, asigurând respectarea garanțiilor procedurale.

27. Un sistem solid și eficient de audit și control va asigura legalitatea și fiabilitatea plăților, evitând dublarea responsabilităților, și va ține seama de principiul proporționalității.

## II. RUBRICA 1 – COEZIUNE ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI TERITORIALĂ, AGRICULTURĂ ȘI PROSPERITATE ȘI SECURITATE RURALĂ ȘI MARITIMĂ

28. Obiectivul acestei rubrici este de a oferi valoare adăugată europeană prin promovarea coeziunii, a convergenței ascendente, a creșterii economice, a competitivității, a unor locuri de muncă de calitate, a rezilienței și a securității, prin sprijinirea investițiilor și a reformelor pentru o Europă incluzivă, durabilă, prosperă, autonomă și sigură. Cheltuielile din cadrul acestei rubrici vor viza reducerea disparităților economice, sociale și teritoriale, vor promova atractivitatea și dezvoltarea zonelor rurale și vor sprijini sectoare ale agriculturii și pescuitului din UE reziliente, competitive și sustenabile și totodată vor stimula economia albastră, vor reprezenta investiții în oameni, vor consolida capabilitățile de apărare ale Uniunii Europene, securitatea și gestionarea migrației și vor proteja frontierele externe ale Uniunii Europene, asigurând în același timp buna funcționare a pieței unice în întreaga Uniune Europeană. Această rubrică va acoperi, de asemenea, rambursarea NextGenerationEU (NGEU).

29. Agricultura și pescuitul sunt sectoare strategice pentru Uniunea Europeană, asigurând alimente sigure și de cea mai bună calitate pentru Uniunea Europeană și jucând un rol esențial în securitatea alimentară mondială. Stabilizarea veniturilor fermierilor, atragerea unei generații viitoare de fermieri, garantarea securității alimentare în Uniunea Europeană și sprijinirea tranziției către un sector agricol rezilient din punct de vedere economic, al mediului și social, durabil și orientat către piață, cu condiții de concurență echitabile, rămân priorități fundamentale ale politicii agricole comune finanțate de la bugetul UE. În același spirit, bugetul UE va continua să finanțeze o politică comună rezilientă în domeniul pescuitului (PCP).

30. Promovarea dezvoltării armonioase a întregii Uniuni Europene și reducerea disparităților prin sprijinirea consolidării coeziunii sale economice, sociale și teritoriale rămân fundamentul politicii de coeziune. Bugetul UE va continua să ofere finanțare pentru investiții și ajustări structurale în toate categoriile de regiuni, în funcție de provocările lor specifice, acordând o atenție deosebită regiunilor mai puțin dezvoltate. Regiunile învecinate cu Rusia sau Belarus, se confruntă cu provocări specifice, fiind afectate de amenințări persistente la adresa securității.

31. Acțiunile coordonate la nivelul UE în ceea ce privește controlul eficace al frontierelor externe sunt esențiale pentru a asigura o gestionare mai eficientă a migrației și un nivel înalt de securitate internă în Uniunea Europeană, protejând totodată principiul liberei circulații a persoanelor și a bunurilor în cadrul Uniunii Europene. Bugetul UE va continua să sprijine consolidarea securității interne, inclusiv împotriva crizelor de securitate și a amenințărilor hibride cauzate de evoluția provocărilor geopolitice, și punerea în aplicare, consolidarea și dezvoltarea politicii comune în domeniul migrației și azilului, precum și a gestionării integrate a frontierelor europene și a politicii europene în domeniul vizelor. Se vor asigura sinergii cu politica externă pentru a adresa dimensiunea externă a migrației.

32. Nivelul angajamentelor în cadrul acestei rubrici nu va depăși 898 288 de milioane EUR.

| RUBRICA 1 - COEZIUNE ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI TERITORIALĂ, AGRICULTURĂ ȘI PROSPERITATE ȘI SECURITATE RURALĂ ȘI MARITIMĂ<br><br>(milioane EUR, la prețurile din 2025) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Fondul european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate**

33. Fondul european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate va fi instituit pentru a contribui la următoarele obiective de politică:

– sprijinirea punerii în aplicare a politicii de coeziune prin reducerea dezechilibrelor regionale din Uniunea Europeană și a înapoierii regiunilor celor mai defavorizate și prin promovarea cooperării teritoriale europene, inclusiv prin sprijinirea proiectelor în domeniile mediului și rețelelor transeuropene;

– sprijinirea punerii în aplicare a politicii de coeziune prin consolidarea ocupării forței de muncă de calitate, formare, educație și calificare și incluziune socială și contribuirea la o tranziție către neutralitatea climatică echitabilă din punct de vedere social;

– sprijinirea punerii în aplicare a politicii agricole comune a Uniunii Europene;

– sprijinirea punerii în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului a Uniunii Europene;

– protejarea și consolidarea drepturilor fundamentale, a democrației, a statului de drept și afirmarea valorilor Uniunii.

– sprijinirea punerii în aplicare a politicilor legate de azil, migrație și integrare, precum și gestionarea frontierelor și politica în domeniul vizelor și securitatea internă.

34. Fondul va fi oferit în principal prin pachete financiare prealocate la nivel național și va fi executat în cadrul gestiunii partajate.

35. Pachetul financiar din cadrul Fondului european pentru coeziune economică, socială și teritorială, agricultură și zone rurale, pescuit și afaceri maritime, prosperitate și securitate se va ridica la un total de 740 612 milioane EUR și va fi alocat după cum urmează:

    i) 697 544 de milioane EUR pentru planurile de parteneriat național și regional, din care:

        a) cel puțin 195 024 de milioane EUR pentru regiunile mai puțin dezvoltate;

        b) cel puțin 261 012 milioane EUR pentru sprijinul pentru venit în cadrul politicii agricole comune („cuantumul minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC”);

        c) cel puțin 3 550 de milioane EUR pentru intervențiile în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului („cuantumul minim pentru intervențiile PCP”);

        d) cel puțin 30 608 milioane EUR pentru migrație, gestionarea frontierelor și a vizelor și măsuri de securitate internă;

    ii) 7 970 de milioane EUR pentru Planul Interreg;

    iii) 35 098 de milioane EUR pentru Mecanismul UE.

    Până la 0,5 % din cuantumul total va fi alocat asistenței tehnice la inițiativa Comisiei.

36. Cel puțin 14 % din cuantumul global din cadrul fondului, inclusiv planurile de parteneriat național și regional, excluzând cuantumurile minime pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC și pentru intervențiile PCP și finanțarea în cadrul Fondului social pentru climă, va fi dedicat îndeplinirii obiectivelor sociale ale Uniunii Europene.

37. Cel puțin 10 % din cuantumul global din cadrul planurilor de parteneriat național și regional, excluzând cuantumurile minime pentru intervențiile PAC și PCP și finanțarea în cadrul Fondului social pentru climă, va fi dedicat intervențiilor PAC.

38. În plus, se preconizează că planurile de parteneriat național și regional vor contribui cu 43 % din cuantumul global, excluzând cheltuielile pentru apărare și securitate, precum și pentru migrație, gestionarea frontierelor și a vizelor și securitatea internă, la îndeplinirea obiectivelor climatice și de mediu ale Uniunii Europene.

*Planurile de parteneriat național și regional*

39. Statele membre vor pregăti planuri de parteneriat național și regional pentru a sprijini obiectivele generale și, ținând seama de provocările și nevoile specifice ale statului membru în cauză și ale regiunilor sale, pentru a contribui la cele șase obiective specifice și la obiectivele specifice relevante din cadrul fiecărui paragraf al fondului. Planurile vor stabili reforme, investiții și alte intervenții care să contribuie la abordarea tuturor recomandărilor specifice fiecărei țări care sunt relevante din cadrul semestrului european sau a unei părți semnificative a acestora în sfera de cuprindere a obiectivelor specifice ale fondului, a Raportului privind statul de drept, a recomandărilor naționale privind PAC, a recomandărilor privind deceniul digital, a planurilor naționale privind energia și clima și a documentelor și strategiilor relevante în domeniul afacerilor interne. Evaluarea planurilor va ține seama, de asemenea, de alocarea financiară, precum și de amploarea și domeniul de aplicare ale provocărilor specifice fiecărei țări ale statului membru în cauză, de principiile proporționalității și egalității de tratament, precum și de eventuala abordare a recomandărilor specifice fiecărei țări relevante în alte planuri naționale sau documente adoptate la nivelul UE.

40. Planurile de parteneriat național și regional vor fi pregătite și puse în aplicare în conformitate cu principiile parteneriatului și ale guvernanței pe mai multe niveluri, cu includerea autorităților naționale, regionale și locale și în conformitate cu cadrul instituțional, juridic și financiar al statelor membre. În acest scop, elaborarea planurilor trebuie să reflecte colaborarea cu autoritățile regionale și cu alte autorități publice și să mențină rolul regiunilor.

41. Planurile de parteneriat național și regional vor fi împărțite în capitole. Statele membre pot include capitole naționale și sectoriale, precum și regionale și teritoriale sau o combinație între acestea, asigurând implicarea unei multitudini de părți interesate. Un stat membru poate include mai multe capitole regionale și teritoriale. Planurile de parteneriat național și regional pot include capitole privind PAC pentru a contribui la identitatea specifică a PAC.

42. În programarea lor, statele membre vor asigura investiții adecvate pentru măsurile din domeniul politicii de coeziune în toate categoriile de regiuni, ținând seama de nivelurile investițiilor curente. În cazul în care alocarea pentru regiunile de tranziție și regiunile mai dezvoltate este mai mică de 75 % din nivelul investițiilor curente, statele membre vor furniza o justificare bazată pe criterii obiective.

43. Planurile vor fi evaluate de Comisie în termen de patru luni de la prezentare și apoi vor fi aprobate de Consiliu. Modificările aduse planurilor și alte modificări sau corecții minore vor fi evaluate de Comisie în termen de două luni de la prezentarea planului modificat și apoi vor fi aprobate de Consiliu.

44. Statele membre pot înființa autorități de management la nivel regional în conformitate cu cadrele lor instituționale și juridice, asigurând implicarea directă a autorităților regionale în gestionarea și punerea în aplicare a planurilor. Autoritățile de management regionale pot negocia și interacționa direct cu Comisia. În cazul în care un stat membru identifică mai multe autorități de management, acesta va numi una sau mai multe autorități care să își asume funcția de coordonare pentru asigura o punere în aplicare coerentă a planului. Sarcinile funcției de coordonare pot fi încredințate uneia sau mai multor autorități, asigurându-se totodată faptul că fiecare sarcină este încredințată unei singure autorități. În măsura posibilului, pentru a asigura continuitatea și eficacitatea din punctul de vedere al costurilor, statele membre ar trebui să se bazeze pe structurile și instituțiile de guvernanță existente.

45. Realizarea plăților se va baza pe îndeplinirea jaloanelor și a țintelor relevante sau pe rezultatele relevante. Auditul va fi efectuat aplicând principiul auditului unic.

46. Un cuantum de flexibilitate echivalent cu 25 % din cuantumul alocat statelor membre în cadrul planurilor de parteneriat național și regional va fi pus la dispoziție pentru programare după cum urmează:

i) 5 % pentru a răspunde nevoilor urgente și specifice ca răspuns la o situație de criză înainte de evaluarea la jumătatea perioadei. Orice cuantum rămas va fi programat în cursul evaluării la jumătatea perioadei pentru nevoile în continuă evoluție;

ii) 15 % în urma evaluării la jumătatea perioadei pentru a răspunde nevoilor în continuă evoluție;

iii) 5 % pentru a răspunde nevoilor urgente și specifice ca răspuns la o situație de criză după evaluarea la jumătatea perioadei începând din 2031. Orice cuantum rămas va fi disponibil pentru programare în conformitate cu planul după iunie 2033.

Cuantumul de flexibilitate nu va ține seama de contribuția financiară la Planul Interreg și de cuantumul minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC.

47. Statele membre pot utiliza până la două treimi din cuantumul disponibil pentru evaluarea la jumătatea perioadei pentru a finanța intervenții sau măsuri PAC pentru zonele rurale începând cu 1 ianuarie 2028.

48. În cazul unei crize, statele membre pot solicita modificarea planurilor lor de parteneriat național și regional pentru a reacționa la criză. În cererea lor de modificare, statele membre ar trebui să identifice nevoile de reprogramare, după caz, din cadrul planurilor lor de parteneriat național și regional pentru a aborda impactul crizei asupra măsurilor existente.

În cazul dezastrelor naturale și al crizelor sanitare care depășesc pragurile pentru acțiunea de solidaritate a UE, statele membre pot, de asemenea, solicita sprijin din partea acțiunii de solidaritate a UE în cadrul Mecanismului UE, sub rezerva disponibilității finanțării. Orice cuantum primit din partea Mecanismului UE ar trebui să fie cel puțin corelat cu un cuantum echivalent din cuantumul de flexibilitate al planului pentru situații de criză, sub rezerva disponibilității finanțării.

În cazul dezastrelor naturale și al crizelor sanitare sub pragurile pentru acțiunea de solidaritate a UE, precum și în cazul tuturor celorlalte crize, inclusiv al plăților pentru fermieri în situații de criză și al crizelor din domeniul afacerilor interne, statele membre își pot programa cuantumul de flexibilitate pentru a aborda impactul crizei. Pentru stabilizarea piețelor agricole, se va acorda sprijin financiar prin acțiunea Plasă de siguranță a unității a Mecanismului UE. Pentru crizele din domeniul afacerilor interne, statele membre pot primi, de asemenea, sprijin financiar din partea acțiunii în domeniul afacerilor interne a Mecanismului UE.

Statele membre vor depune o singură cerere de modificare a planului, rezumând nevoile de finanțare din toate sursele, iar Comisia va adopta o decizie de finanțare referitoare la această cerere de modificare.

49. În cazul adoptării tardive a fondului și a cadrului aferent, ar trebui luate măsuri adecvate pentru a asigura sprijinul pentru venit acordat fermierilor începând cu exercițiul 2028 inclusiv.

*Locuințe sociale și la prețuri accesibile*

50. Statele membre își vor concentra eforturile în special asupra măsurilor de promovare a locuințelor sociale și la prețuri accesibile pentru a preveni și a reduce excluziunea în materie de locuințe, în special în zonele care se confruntă cu dificultăți în materie de locuințe, inclusiv prin contribuții la instrumentul InvestEU al Fondului european pentru competitivitate (FEC) sau la băncile și instituțiile naționale de promovare în vederea sporirii investițiilor naționale. Pentru prevenirea și reducerea eficace a excluziunii în materie de locuințe, în special în zonele care se confruntă cu dificultăți în materie de locuințe, o parte din resursele aferente acțiunilor Uniunii din cadrul Mecanismului UE vor fi utilizate pentru a oferi o garanție în cadrul noului instrument InvestEU al FEC pentru investiții în locuințe sociale și la prețuri accesibile, completând intervențiile din cadrul planurilor de parteneriat național și regional.

*Fondul social pentru climă*

51. Planurile sociale pentru climă din cadrul Fondului social pentru climă pot fi integrate ca capitole separate ale planurilor de parteneriat național și regional începând din 2028. Statele membre pot transfera cuantumuri din alocările lor pentru 2026 și 2027 din cadrul Fondului social pentru climă către planul lor de parteneriat național și regional.

*Catalyst Europe*

52. Un cuantum de 134 000 de milioane EUR reprezentând sprijin sub formă de împrumut va fi pus la dispoziția statelor membre pentru a fi executat în cadrul planurilor lor de parteneriat național și regional. Cererea de sprijin sub formă de împrumut va fi corelată cu reforme, investiții și alte intervenții suplimentare. Statele membre vor indica, până la 31 ianuarie 2028, intenția lor preliminară de a solicita sprijin sub formă de împrumut.

53. Sprijinul sub formă de împrumut va fi distribuit pe baza principiilor egalității de tratament, solidarității, proporționalității și transparenței. Ponderea sprijinului sub formă de împrumut pentru cei mai mari trei beneficiari nu va fi mai mare de 60 % din cuantumul total disponibil pentru sprijin.

*Mecanismul UE*

54. Va fi instituit un Mecanism al UE pentru a spori flexibilitatea și pentru a permite bugetului UE să abordeze într-un mod mai eficace crizele neprevăzute, precum și să finanțeze intervenții care completează și consolidează planurile de parteneriat național și regional. Mecanismul UE, pus în aplicare în cadrul gestiunii partajate, directe sau indirecte, va consta în:

    i) 32 438 de milioane EUR pentru acțiunile Uniunii, inclusiv pentru o Plasă de siguranță a unității care să răspundă la perturbările pieței, să stabilizeze piețele agricole și să atenueze impactul asupra fermierilor și pescarilor cauzat de dezastre naturale, pentru acțiunile legate de migrație, gestionarea frontierelor și securitatea internă, pentru acțiunile în domeniul mediului, al naturii și al climei, pentru acțiunile de solidaritate în caz de dezastre naturale și pentru alte acțiuni ale Uniunii. Cel puțin 8 032 de milioane EUR vor fi dedicate acțiunilor de solidaritate, 3 920 de milioane EUR Plasei de siguranță a unității și 10 094 de milioane EUR acțiunilor în domeniul afacerilor interne;

    ii) 2 660 de milioane EUR pentru Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente și situațiile de criză.

55. Fondurile neutilizate legate de Plasa de siguranță a unității și de acțiunile de solidaritate în caz de dezastre naturale vor fi reportate către exercițiul următor și pot fi utilizate până în 2034.

*Angajamentele bugetare*

56. Angajamentele bugetare (în prețuri curente) ale fiecărui plan de parteneriat național și regional se vor realiza în tranșe anuale, după cum urmează:

i) 15,8 % în 2028

ii) 15,5 % în 2029

iii) 15,1 % în 2030

iv) 14,8 % în 2031

v) 14,4 % în 2032

vi) 12,8 % în 2033

vii) 11,6 % în 2034.

*Categorii de regiuni*

57. Pentru planurile de parteneriat național și regional, regiunile de nivel NUTS 2 sunt clasificate pe baza standardelor puterii de cumpărare (SPC) ale fiecărei regiuni, calculate utilizând datele UE pentru perioada 2021-2023, după cum urmează:

i) regiuni mai puțin dezvoltate, al căror PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75 % din PIB-ul mediu al Uniunii Europene;

ii) regiuni de tranziție, al căror PIB pe cap de locuitor este între 75 % și 100 % din PIB-ul mediu al Uniunii Europene;

iii) regiuni mai dezvoltate, al căror PIB pe cap de locuitor este mai mare de 100 % din PIB-ul mediu al Uniunii Europene.

*Sprijinul în cadrul politicii agricole comune*

58. Bugetul UE va continua să ofere sprijin pentru venit fermierilor și să susțină agricultura și producția alimentară durabilă, ca parte a politicii agricole comune, îndeplinind obiectivele stabilite în tratate, inclusiv prin asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru comunitatea agricolă.

59. Pentru ca politica agricolă comună să își mențină statutul important pentru sectorul agricol european, Regulamentul privind PAC va stabili anumite dispoziții specifice acestei politici. Regulamentul privind PAC va asigura o politică agricolă comună puternică și integrată în cadrul planurilor de parteneriat național și regional.

60. Ajutorul mediu pe hectar planificat pentru sprijinul pentru venit bazat pe suprafață în cazul intervențiilor din cadrul politicii agricole comune nu va fi, în prețuri curente, mai mic de 90 EUR și nici mai mare de 240 EUR pentru fiecare stat membru. Statele membre în care dimensiunea medie a fermelor este mai mică de trei hectare pot acorda un ajutor mediu pe hectar mai mare de 240 EUR.

61. Se poate introduce un barem degresiv pentru sprijinul pentru venit anual total bazat pe suprafață, în conformitate cu următoarele:

    i) pentru partea de sprijin pentru venit bazat pe suprafață cuprinsă între 100 000 și 125 000 EUR, cuantumul anual va fi redus cu 15 %;

    ii) pentru partea de sprijin pentru venit bazat pe suprafață cuprinsă între 125 000 și 150 000 EUR, cuantumul anual va fi redus cu 25 %;

    iii) pentru partea de sprijin pentru venit bazat pe suprafață care depășește 150 000 EUR, cuantumul anual va fi redus cu 50 %.

    Statele membre pot introduce puncte suplimentare pe o scară degresivă pentru mai puțin de 100 000 EUR.

62. Plafonarea sprijinului pentru venit anual total bazat pe suprafață pentru marii beneficiari va fi introdusă la nivelul de 300 000 EUR.

63. Înainte de a aplica plafonarea și degresivitatea, statele membre pot exclude sprijinul mai mare pentru venit bazat pe suprafață pentru tinerii fermieri (sprijin suplimentar pentru tinerii fermieri).

64. Cuantumul care rezultă din degresivitate și plafonare într-un stat membru va rămâne parte din cuantumul minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit din cadrul PAC al statului membru respectiv, excluzând sprijinul pentru intervențiile sectoriale, pentru care se poate aplica în continuare rata de cofinanțare de 100 % din partea Uniunii.

*Condițiile orizontale*

65. Vor fi introduse condiții orizontale pentru a asigura respectarea statului de drept și a Cartei drepturilor fundamentale, cu respectarea deplină a principiilor obiectivității, nediscriminării și egalității de tratament a statelor membre. Statele membre vor institui și vor menține mecanisme eficace pentru a asigura conformitatea măsurilor sprijinite de planurile lor cu dispozițiile relevante ale Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și respectarea principiilor statului de drept pe tot parcursul punerii în aplicare a fondului. Consiliul va fi implicat, după caz, în punerea în aplicare a condițiilor orizontale.

*Metodologia de alocare pentru planurile de parteneriat național și regional*

66. Alocarea financiară pentru statele membre în cadrul planurilor de parteneriat național și regional va fi stabilită utilizând o cheie de repartizare generală și o cheie de repartizare pentru afacerile interne, la care se va adăuga contribuția din alocarea Fondului social pentru climă pentru perioada relevantă, cu condiția ca statele membre să integreze planul lor social pentru climă în planul lor de parteneriat național și regional. La momentul prezentării planului lor inițial sau cu orice cerere de modificare, statele membre pot solicita în mod voluntar realocarea a până la 10 % din cuantumul provenit din cheia de repartizare pentru afacerile interne către măsurile din cadrul cheii de repartizare generală, cu excepția măsurilor acoperite de cuantumurile minime pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC și pentru intervențiile în cadrul PCP. Această cerere va fi însoțită de o justificare bazată pe criterii obiective.

*Cheia de repartizare generală*

67. Cheia de repartizare generală va fi stabilită pentru fiecare stat membru după cum urmează:

i) media ponderii statului membru în populația totală a UE (2024) și ponderea statului membru în populația totală a UE expusă riscului de sărăcie sau de excluziune socială în zonele rurale (2024);

ii) media se înmulțește cu valoarea la pătrat a inversului raportului relativ al VNB pe cap de locuitor în fiecare stat membru în comparație cu media UE, măsurată în SPC (2023), după încorporarea următoarelor ajustări:

a) se calculează un decalaj regional de prosperitate pentru toate regiunile de nivel NUTS 3 care au un PIB pe cap de locuitor, măsurat în SPC (2021-2023), sub 75 % din media UE. Diferența dintre PIB-ul relativ pe cap de locuitor al regiunii și 75 % din media UE va fi înmulțită cu populația regiunii (2022) și împărțită la populația totală a statului membru (2022);

b) se calculează un decalaj de prosperitate agricolă luând în considerare decalajul dintre plățile directe, la nivelul din 2027, pe hectar potențial eligibil (2022) și 90 % din media UE pentru fiecare stat membru. Acesta va fi înmulțit cu hectarele potențial eligibile din statul membru (2022) și va fi exprimat în raport cu plățile directe, la nivelul din 2027, pentru statul membru.

Cheia de repartizare generală, astfel cum a fost determinată mai sus, va fi normalizată la 100 %. Un plafon și o plasă de siguranță normalizate la 100 % se vor aplica iterativ până când cota de alocare a niciunui stat membru nu este mai mică de 80 % sau mai mare de 105 % din cota sa de alocare pentru perioada 2021-2027 din fondurile prealocate relevante în cadrul gestiunii partajate.

*Dispoziții suplimentare privind alocarea*

68. Statelor membre care beneficiază de Fondul de coeziune în CFM 2021-2027 li se va pune la dispoziție un cuantum suplimentar de 5 203 milioane EUR, care urmează să fie distribuit în funcție de decalajul lor absolut dintre alocările pentru perioada 2028-2034 calculate prin aplicarea cheii de repartizare generală și 94 % din alocările lor pentru perioada 2021-2027, cu un plafon de 1 500 de milioane EUR pentru fiecare stat membru. Acest cuantum suplimentar va fi dedicat măsurilor de finanțare, altele decât cele acoperite de cuantumurile minime pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC și pentru intervențiile în cadrul PCP.

69. Un cuantum suplimentar de 1 771 de milioane EUR va fi pus la dispoziția statelor membre pentru intervenții în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului.

70. Se va acorda în continuare finanțare pentru regiunile ultraperiferice identificate la articolul 349 din TFUE și pentru zonele nordice slab populate care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 2 din Protocolul nr. 6 la Actul de aderare din 1994. În acest scop, statelor membre în care sunt situate regiunile ultraperiferice de nivel NUTS 2 și regiunile nordice slab populate de nivel NUTS 2 li se va acorda o alocare specială suplimentară corespunzătoare unei intensități a ajutorului de 40 EUR pe cap de locuitor pe an. Alocarea respectivă va fi distribuită statelor membre proporțional cu populația totală a acestor regiuni.

*Cheia de repartizare pentru afacerile interne*

71. Cheia de repartizare pentru afacerile interne va fi stabilită după cum urmează:

i) 45 % pentru gestionarea frontierelor, din care 90 % corespund cotei statului membru din totalul frontierelor maritime ale UE și al frontierelor terestre externe ale UE cu țările învecinate din Europa continentală, altele decât țările UE, țările Schengen și țările AELS, iar 10 % corespund cotei statului membru din numărul total de vize uniforme ale UE solicitate pentru șederi de scurtă durată (2024). Statele membre care au o frontieră externă directă cu Rusia sau Belarus vor avea un factor de 1,25 pentru respectivele frontiere specifice în cadrul frontierelor externe;

ii) 35 % pentru migrație, integrare și azil, pe baza:

– cotei statului membru din totalul solicitanților de azil în Uniunea Europeană (2022-2024);

– cotei statului membru din numărul total al deciziilor pozitive în primă instanță privind cererile de azil în Uniunea Europeană (2022-2024);

– cotei statului membru din numărul total al beneficiarilor de protecție temporară în Uniunea Europeană din țări din afara UE (2022-2024); și

– cotei statului membru din numărul total al resortisanților țărilor terțe returnați în urma unui ordin de părăsire a teritoriului (2022-2024);

iii) 20 % pentru securitatea internă, cu normalizarea a 40 % din ponderea statului membru în populația UE (2024), 45 % din inversul raportului VNB pe cap de locuitor al statului membru, măsurat în SPC (2023), în comparație cu media UE și 15 % din ponderea statului membru în suprafața UE.

72. Un cuantum de până la 400 de milioane EUR pentru regimul special de tranzit va fi alocat în cadrul Planului Lituaniei pentru gestionarea integrată a frontierelor și pentru politica comună a vizelor.

*Cuantumul minim pentru regiunile mai puțin dezvoltate în cadrul planurilor de parteneriat național și regional*

73. Statele membre vor aloca regiunilor mai puțin dezvoltate un cuantum minim, care va fi stabilit prin înmulțirea cifrei corespunzătoare populației care trăiește în regiunile mai puțin dezvoltate (2021-2023), exprimată ca procent din populația totală a statului membru (2021-2023), cu pachetul financiar prealocat pentru planurile de parteneriat național și regional, excluzând cuantumurile minime pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC și pentru intervențiile în cadrul PCP.

    Se va aplica un factor de 1,16 în cazul în care VNB-ul pe cap de locuitor al unui stat membru, măsurat în SPC (2021-2023), este mai mic de 75 % din media UE.

    Un plafon și o plasă de siguranță pentru regiunile mai puțin dezvoltate se vor aplica pentru toate statele membre, cuantumul alocat regiunilor mai puțin dezvoltate nefiind mai mic de 90 % sau mai mare de 112,5 % din cele mai recente alocări adoptate pentru perioada 2021-2027 (iunie 2025) pentru regiunile mai puțin dezvoltate.

*Cuantumurile minime pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC și pentru intervențiile în cadrul PCP din planuri*

74. Cuantumul minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC pentru fiecare stat membru se va baza pe alocările pentru politica agricolă comună din 2027. Cuantumurile minime pentru intervențiile în cadrul PCP se vor baza pe alocările din cadrul Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură pentru perioada 2021-2027.

*Metodologia de alocare pentru Interreg*

75. Pentru Interreg, alocarea către statele membre va fi stabilită după cum urmează:

    i) 45,8 % pe baza populației totale din toate regiunile de frontieră de nivel NUTS 3 și din alte regiuni de nivel NUTS 3 în care cel puțin jumătate din populația regională locuiește la mai puțin de 25 km de frontieră (2021);

    ii) 30,5 % pe baza populației care locuiește la mai puțin de 25 km de frontieră (2021);

    iii) 20 % pe baza populației totale (2022-2024);

    iv) 3,7 % pe baza populației din regiunile ultraperiferice (2022-2024).

76. Partea cooperării transfrontaliere corespunde sumei ponderilor de la criteriile (i) și (ii). Partea cooperării transnaționale corespunde ponderii de la criteriul (iii). Partea cooperării regiunilor ultraperiferice corespunde ponderii de la criteriul (iv).

*Prefinanțarea și cofinanțarea*

77. Comisia va plăti prefinanțarea pe baza sprijinului alocat planurilor de parteneriat național și regional. Prefinanțarea va fi plătită după cum urmează:

i) 2028: 4 % Dacă Consiliul nu adoptă decizii de punere în aplicare până la 30 noiembrie 2028, această prefinanțare se va adăuga la cuantumul pentru 2029 și 2030.

ii) 2029: 3 %

iii) 2030: 3 %

Pentru regiunile ultraperiferice și Interreg, prefinanțarea va fi plătită după cum urmează:

i) 2028: 4 %

ii) 2029: 4 %

iii) 2030: 4 %

sau integral în anul aprobării capitolului din Planul Interreg.

78. Rata de cofinanțare din partea Uniunii pentru planurile de parteneriat național și regional nu va depăși:

i) 85 % pentru regiunile mai puțin dezvoltate și regiunile ultraperiferice;

ii) 60 % pentru regiunile de tranziție;

iii) 40 % pentru regiunile mai dezvoltate.

În cazul în care nu este posibil să se determine proporția punerii în aplicare într-o anumită categorie de regiuni, rata de cofinanțare a Uniunii va fi calculată utilizând media ponderată în funcție de populație a ratelor contribuțiilor aplicabile regiunii.

Statele membre compuse dintr-o singură regiune care și-a schimbat categoria în comparație cu CFM 2021-2027 din regiune de tranziție în regiune mai dezvoltată pot alege să aplice o rată de cofinanțare din partea Uniunii de 60 %.

79. Rata de cofinanțare a Uniunii pentru Interreg nu va depăși 80 %. Pentru regiunile ultraperiferice și cooperarea transfrontalieră la frontierele externe, rata de cofinanțare nu va depăși 85 %.

80. Pentru intervențiile legate de politica agricolă comună, rata de cofinanțare din partea Uniunii nu va depăși:

i) 100 % pentru următoarele măsuri: sprijinul degresiv pentru venit bazat pe suprafață, sprijinul cuplat pentru venit, plăți specifice pentru cultura de bumbac și sprijinul pentru micii fermieri. Aceste intervenții pot fi finanțate numai din cuantumul minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC sau din cuantumul care reprezintă până la două treimi din cuantumul disponibil pentru evaluarea la jumătatea perioadei atunci când este utilizat pentru finanțarea intervențiilor în cadrul PAC;

ii) 100 % pentru regimurile specifice de aprovizionare și măsurile în favoarea produselor agricole locale din regiunile ultraperiferice, care urmează să fie finanțate de statul membru în cauză din alocarea sa financiară care rezultă din cheia de repartizare generală;

iii) 85 % pentru alte intervenții în regiunile ultraperiferice;

iv) 70 % pentru alte măsuri pentru agricultură finanțate în limitele cuantumului minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC;

v) 70 % pentru intervențiile din cadrul programului UE pentru școli;

vi) 70 % pentru sectoarele care fac obiectul organizării comune a piețelor.

În ceea ce privește intervențiile din cadrul PAC legate de LEADER, sprijinul pentru schimbul de cunoștințe, cooperarea teritorială și locală, plățile în situații de criză și intervențiile în insulele mici din Marea Egee, precum și finanțarea din afara cuantumului minim pentru intervențiile de sprijin pentru venit în cadrul PAC, statele membre pot aplica ratele de cofinanțare PAC sau ratele standard de cofinanțare ale Uniunii.

81. Pentru intervențiile din cadrul politicii agricole comune, rata maximă a sprijinului va fi de:

i) 75 % pentru investițiile destinate fermierilor și deținătorilor de păduri, cu excepția investițiilor care îi vizează pe tinerii fermieri, în cazul cărora aceasta va fi de 85 %, și a investițiilor verzi neproductive, în cazul cărora aceasta va fi de 100 %;

ii) 75 % pentru intervențiile sectoriale, cu posibilitatea ca statele membre să o majoreze:

– până la 95 % pentru intervențiile legate de reînnoirea generațiilor, cercetare și inovare, gestionarea riscurilor sau mediu și climă, precum și pentru organizațiile de producători care pun în aplicare pentru prima dată programe operaționale;

– până la 100 % pentru intervențiile destinate compensării producătorilor pentru pierderea de venituri sau pentru intervențiile privind retragerile de pe piață în vederea distribuirii gratuite care nu depășesc 5 % din volumul producției comercializate de o organizație de producători;

iii) 70 % pentru instrumentele de gestionare a riscurilor.

82. Pentru intervențiile din cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, rata maximă a sprijinului va fi de până la 100 %, cu posibile rate diferențiate pentru categorii specifice de intervenții.

83. Pentru intervențiile din cadrul politicii comune în domeniul pescuitului, cofinanțarea din partea Uniunii pentru compensarea costurilor suplimentare în regiunile ultraperiferice va fi de 100 %.

84. Pentru intervențiile în domeniul afacerilor interne legate de relocare și admisie umanitară, transferul solicitanților de protecție internațională, costurile de operare care urmează să fie acoperite de veniturile ETIAS și costurile legate de regimul special de tranzit, precum și contribuțiile financiare din rezerva anuală de solidaritate, cofinanțarea din partea Uniunii va fi de 100 %. Pentru alte intervenții în domeniul afacerilor interne, nivelul de referință pentru cofinanțarea din partea Uniunii nu va fi mai mare de 75 %.

*Normele privind dezangajarea*

85. Cu excepția unor intervenții în cadrul politicii agricole comune, Comisia va dezangaja automat orice parte a unui angajament bugetar pentru un plan de parteneriat național și regional și pentru capitolul din planul Interreg care nu a fost utilizată pentru prefinanțare sau pentru care nu a fost depusă o cerere de plată până la data de 31 decembrie a celui de al doilea exercițiu financiar următor celui în care s-a făcut angajamentul bugetar.

86. Orice dezangajări ca urmare a neîndeplinirii condițiilor orizontale prevăzute în cartă și privind respectarea statului de drept pentru o perioadă de un an pot fi puse din nou la dispoziție de către autoritatea bugetară pentru a fi utilizate în cadrul altor instrumente sau programe ale UE puse în aplicare în cadrul gestiunii directe sau indirecte, în special cele care sprijină democrația europeană, societatea civilă, valorile Uniunii sau lupta împotriva corupției.

**Sprijinirea comunității cipriote turce**

87. Această rubrică va finanța, de asemenea, sprijinirea comunității cipriote turce. Pachetul financiar orientativ alocat programului va fi de 389 de milioane EUR.

**Sprijin pentru programul PEACE PLUS**

88. Un cuantum total de 150 de milioane EUR va fi alocat pentru programul PEACE PLUS în sprijinul păcii și reconcilierii și al continuării cooperării transfrontaliere nord-sud.

**Rambursarea NextGenerationEU**

89. Rambursarea fondurilor împrumutate de pe piețele de capital pentru a aborda consecințele crizei provocate de pandemia de COVID-19 (NGEU), care cuprinde plata principalului, plata dobânzilor și costurile asociate, va fi finanțată în cadrul acestei rubrici. Rambursarea va începe în 2028 pentru a asigura o reducere constantă și previzibilă a datoriilor până la 31 decembrie 2058. Cuantumul total pentru perioada 2028-2034 va fi de 140 411 milioane EUR, utilizat exclusiv pentru a acoperi rambursările, plata dobânzilor și costurile asociate. Depășirile de costuri sau economiile la plata dobânzilor și a costurilor asociate vor reduce sau, respectiv, vor mări suma pentru plata principalului, asigurând o sumă anuală fixă pentru finanțarea NGEU.

**Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă**

90. Pentru a sprijini responsabilitatea comună de securizare a frontierelor externe, garantând în același timp libera circulație a persoanelor în cadrul Uniunii Europene, acțiunile din domeniul afacerilor interne vor fi completate de acțiunile desfășurate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) consolidată, cu o alocare de 6 991 de milioane EUR.

## III. RUBRICA 2 – COMPETITIVITATE, PROSPERITATE ȘI SECURITATE

91. Competitivitatea, prosperitatea și securitatea corespund unor priorități și acțiuni ale UE care oferă o valoare adăugată semnificativă pentru toate statele membre din întreaga Uniune Europeană. Inițiativele din cadrul acestei rubrici ar trebui să contribuie la consolidarea competitivității europene în domeniul tehnologiilor, inclusiv cele cu dublă utilizare, și al sectoarelor strategice, la sprijinirea cercetării colaborative, la extinderea inovării, a implementării industriale și a infrastructurilor și a producției, în sprijinul proiectelor și al întreprinderilor, inclusiv al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), precum și la antrenarea investițiilor private, instituționale și naționale. În plus, această rubrică va contribui la protecția civilă și la pregătirea și răspunsul în situații de urgență sanitară, la sprijinirea și finanțarea competențelor, educației, solidarității, culturii, mass-mediei, democrației și valorilor europene, precum și la sprijinirea funcționării pieței unice.

92. Nivelul angajamentelor în cadrul acestei rubrici nu va depăși 437 683 de milioane EUR:

| RUBRICA 2 – COMPETITIVITATE, PROSPERITATE ȘI SECURITATE<br><br>(milioane EUR, la prețurile din 2025) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Fondul european pentru competitivitate**

93. Se va institui un Fond european pentru competitivitate pentru a consolida competitivitatea europeană, în special în sectoarele și tehnologiile strategice pe întreg parcursul investițiilor, pe baza unor proceduri de atribuire deschise, competitive și echitabile. Bazat pe un angajament față de excelență, FEC va asigura oportunități egale de acces la finanțare, va consolida dezvoltarea întreprinderilor și va întări colaborarea și consolidarea capacităților pentru a debloca potențialul de inovare în întreaga Uniune Europeană. Se va acorda o atenție deosebită IMM-urilor și întreprinderilor mici cu capitalizare medie din toate statele membre.

94. În contextul geopolitic actual, în cadrul FEC se va acorda o atenție deosebită inițiativelor și proiectelor strategice cu valoare adăugată europeană, cum ar fi Govsatcom, IRIS$^2$, Galileo, Copernicus și Serviciul guvernamental de observare a Pământului, precum și investițiilor suplimentare în inteligența artificială, tehnologiile cuantice și alte tehnologii critice și emergente. Acest lucru ar trebui să contribuie la consolidarea poziției de lider tehnologic a Uniunii Europene, a capacității sale industriale și a autonomiei sale strategice, sprijinind în același timp dezvoltarea și implementarea tehnologiilor și a inovațiilor de vârf, astfel încât Uniunea Europeană să rămână competitivă și rezilientă.

95. Pachetul financiar orientativ pentru punerea în aplicare a FEC pentru perioada 2028-2034 va fi de 160 963 de milioane EUR. Pachetul financiar va fi alocat, cu titlu orientativ, după cum urmează:

i) 7 567 de milioane EUR pentru obiectivele generale;

ii) 20 184 de milioane EUR pentru tranziția curată și decarbonizarea industrială;

iii) 15 703 milioane EUR pentru sănătate, biotehnologie, agricultură și bioeconomie;

iv) 39 654 de milioane EUR pentru poziția de lider în domeniul digital;

v) 77 855 de milioane EUR pentru reziliență și securitate, industria apărării și spațiu.

96. Împreună, FEC, Orizont Europa și Fondul pentru inovare, care reprezintă un pachet de peste 380 000 de milioane EUR în prețuri curente, vor oferi un sprijin coerent pentru competitivitatea Uniunii Europene, pe tot parcursul investițiilor. FEC poate sprijini proiecte importante de interes european comun (PIIEC), cu condiția cofinanțării naționale, și proiecte subsecvente pe baza rezultatelor PIIEC, cu condiția unor investiții private semnificative.

97. Un instrument InvestEU al FEC va servi drept instrument orizontal de punere în aplicare a politicilor interne ale UE pentru a remedia disfuncționalitățile pieței sau situațiile de investiții sub nivelul optim prin garanții bugetare și instrumente financiare. Instrumentul InvestEU al FEC va fi pus în aplicare de parteneri într-o arhitectură deschisă, pe baza competenței de specialitate a tuturor partenerilor de implementare, inclusiv a băncilor naționale de promovare, recunoscând în același timp rolul special al Grupului Băncii Europene de Investiții (Grupul BEI), din care cel puțin 50 % din garanția minimă a UE din cadrul compartimentului UE va fi acordat Grupului BEI și cel puțin 25 % altor parteneri de implementare. Instrumentul InvestEU al FEC poate oferi sprijin în cadrul altor programe ale UE în conformitate cu obiectivele stabilite în programele respective. Cuantumul maxim al garanției bugetare din cadrul compartimentului UE al instrumentului InvestEU al FEC va fi de 75 000 de milioane EUR (în prețuri curente).

98. Cuantumul minim al sprijinului din partea UE din FEC furnizat prin intermediul instrumentului InvestEU al FEC va fi de 14 790 de milioane EUR (în prețuri curente). Contribuțiile din componentele de politici care vor fi utilizate pentru a majora cuantumul minim al sprijinului din partea UE din partea FEC furnizat prin intermediul instrumentului InvestEU al FEC vor fi de cel puțin 5 % din alocările lor combinate.

99. Începând cu 1 ianuarie 2028, veniturile, rambursările și recuperările din instrumentele financiare finanțate din FEC și din predecesoarele instrumentului InvestEU al FEC și excedentele din garanțiile bugetare stabilite în politicile interne până la sfârșitul anului 2027 vor fi utilizate pentru a oferi sprijin din partea UE în cadrul instrumentului InvestEU al FEC.

100. Este esențial ca finanțarea europeană să contribuie la adoptarea tehnologiilor strategice dezvoltate în Uniunea Europeană. În acest sens, procedurile de atribuire pot stabili condiții de eligibilitate pentru a asigura competitivitatea Uniunii Europene, inclusiv protecția intereselor economice și a autonomiei UE, dacă este necesar și adecvat, prin condiții preferențiale, cum ar fi restricții sau stimulente pentru entitățile UE, limitând în același timp denaturarea pieței unice.

La programul de sprijin al FEC pentru politicile care vizează industria de apărare pot participa și membrii Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European, precum și Ucraina, Regatul Unit și Canada. În plus, mai pot participa țările terțe cu care Uniunea Europeană încheie un parteneriat în materie de securitate și apărare ce include participarea la sprijinul FEC pentru politicile care vizează industria de apărare, sub rezerva îndeplinirii anumitor criterii, printre care un echilibru echitabil între contribuții și beneficii, și cu condiția ca aceste țări să nu contravină intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii Europene și ale statelor sale membre, stabilite într-un acord separat, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 218 din TFUE.

101. FEC va include, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, posibilitatea unui sprijin accelerat pentru proiecte de interes public imperativ sau cu factorul „timp” critic, care altfel nu ar putea fi puse în aplicare în mod eficace în temeiul normelor obișnuite și care vor beneficia de anumite adăugiri, excepții și derogări de la legislația aplicabilă în cursul procedurii de atribuire sau al punerii în aplicare a activităților sprijinite.

102. FEC va sprijini o bază industrială și tehnologică de apărare europeană puternică pentru a asigura capacitatea Uniunii Europene de a răspunde provocărilor emergente în materie de securitate, inclusiv prin susținerea bazei industriale și tehnologice de apărare ucrainene.

*Programul Orizont Europa*

103. Orizont Europa este strâns legat de FEC, plasând cercetarea și inovarea în centrul strategiei economice și de investiții a Uniunii Europene. Sprijinul pentru cercetare, dezvoltare și inovare în cadrul tuturor pilonilor programului Orizont Europa se va baza pe excelență. Totodată, decalajul în materie de participare și decalajul în materie de inovare trebuie abordate în continuare. În acest scop, programul Orizont Europa, ghidat de principiul excelenței, va consolida capacitatea de cercetare și inovare în țările vizate de extinderea participării și în tranziție prin intermediul pilonului IV (Spațiul european de cercetare).

104. Începând cu 2030, măsurile de consolidare a capacităților vor fi limitate la acele țări vizate de extinderea participării și în tranziție care și-au majorat cheltuielile nominale cu investițiile publice în cercetare și dezvoltare, care includ investițiile publice în cercetare și dezvoltare în domeniul securității și apărării în ultimul an cunoscut comparativ cu anul precedent acestuia.

105. Țările în tranziție vor avea, de asemenea, acces la măsurile de consolidare a capacităților din cadrul pilonului IV, cu modalități diferențiate în comparație cu țările vizate de extinderea participării, cum ar fi rate mai scăzute de finanțare din partea UE.

106. Pachetul financiar indicativ pentru programul Orizont Europa pentru perioada 2028-2034 va fi de 140 000 de milioane EUR, din care:

    i) 35 263 de milioane EUR pentru excelență științifică;

    ii) 60 700 de milioane EUR pentru competitivitate și societate;

    iii) 31 028 de milioane EUR pentru inovare;

    iv) 13 009 milioane EUR pentru Spațiul european de cercetare, din care 4 310 milioane EUR pentru extinderea participării.

**Mecanismul pentru interconectarea Europei**

107. Mecanismul pentru interconectarea Europei urmărește să accelereze investițiile în domeniul rețelelor transeuropene de transport și energie, inclusiv pentru mobilitatea militară, prin mobilizarea de fonduri atât din sectorul public, cât și din cel privat, și prin facilitarea cooperării transfrontaliere în domeniul energiei, în special al surselor regenerabile de energie. Investițiile în mobilitatea militară se vor axa asupra celor patru coridoare prioritare de mobilitate militară ale UE, inclusiv de-a lungul coridoarelor de mobilitate militară ale UE de importanță critică în regiunile frontaliere externe estice și în regiunea Mării Negre.

108. Pachetul financiar indicativ pentru punerea în aplicare a Mecanismului pentru interconectarea Europei pentru perioada 2028-2034 va fi de 61 859 de milioane EUR, din care:

    i) 40 610 milioane EUR pentru transporturi și mobilitate militară din care 13 961 de milioane EUR pentru mobilitate militară;

    ii) 21 249 de milioane EUR pentru energie.

109. Cofinanțarea maximă din partea Uniunii ar trebui să fie după cum urmează:

    i) 50 % pentru studiile necesare pentru a pregăti punerea în aplicare a proiectului;

    ii) 50 % pentru lucrări legate de sectorul transporturilor, care se vor majora la 75 % pentru statele membre al căror VNB pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE;

    iii) 50 % pentru lucrări legate de sectorul energetic;

    iv) 75 % pentru acțiunile din sectorul energetic care contribuie la dezvoltarea de proiecte de interes comun, inclusiv proiecte menite să pună capăt izolării energetice și să elimine blocajele de interconectare, să promoveze eficiența energetică și protecția și reziliența infrastructurii energetice, precum și să asigure securitatea aprovizionării, inclusiv prin stocare;

    v) 60 % pentru lucrări în sectorul transporturilor și în cel energetic efectuate în regiunile ultraperiferice.

**Protecția civilă și pregătirea și răspunsul în caz de urgență sanitară**

110. Noul mecanism de protecție civilă al Uniunii și sprijinul Uniunii pentru pregătirea și răspunsul în situații de urgență sanitară vor oferi sprijin pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul în cazul tuturor tipurilor de dezastre naturale și provocate de om, inclusiv în cazul amenințărilor transfrontaliere pentru sănătate, care pot apărea în interiorul sau în afara Uniunii Europene. Pachetul financiar indicativ alocat programului va fi de 6 148 de milioane EUR.

**Educație, cultură, democrație și valori europene**

111. Erasmus+ va sprijini educația și formarea de cea mai bună calitate și va oferi oportunități de învățare și mobilitate pentru tineri, ucenici, studenți și profesori. Erasmus+ va sprijini, de asemenea, participarea tinerilor la activități de solidaritate și cooperare în domeniul sportului. Pachetul financiar indicativ alocat programului va fi de 34 713 milioane EUR, cu alocări indicative pentru educație și formare, respectiv pentru tineret și pentru sport.

112. AgoraEU va reuni sprijinul pentru democrație, cultură, mass-media și societatea civilă. Pachetul financiar indicativ alocat programului va fi de 5 324 de milioane EUR, cu alocări indicative pentru cultură, mass-media și, respectiv, democrație, cetățeni, egalitate, drepturi și valori.

**Cercetarea Euratom și securitatea nucleară**

113. Această rubrică va continua să sprijine Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice cu un pachet financiar indicativ de 7 786 de milioane EUR, din care 4 941 de milioane EUR vor contribui la proiectul ITER.

114. Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară și dezafectare va dispune de un pachet financiar indicativ de 818 milioane EUR. Sprijinul pentru dezafectarea centralei nucleare Ignalina din Lituania va continua cu un pachet financiar indicativ de 604 milioane EUR și cu o rată maximă de cofinanțare din partea Uniunii de 86 %.

**Alte programe**

115. Această rubrică va oferi, de asemenea, finanțare pentru programul „Justiție”, cu un pachet financiar indicativ de 496 de milioane EUR, pentru programul „Pericles V”, cu un pachet financiar indicativ de 7 milioane EUR, și pentru programul „Piața unică și domeniul vamal”, care cuprinde funcționarea pieței unice, uniunea vamală, fiscalitatea și combaterea fraudei, cu un pachet financiar orientativ de 4 431 de milioane EUR.

## IV. RUBRICA 3 – EUROPA GLOBALĂ

116. Această rubrică finanțează acțiunea externă a Uniunii Europene, în special parteneriatele internaționale, inclusiv cooperarea pentru dezvoltare, ajutorul umanitar și asistența pentru țările candidate și potențial candidate care se pregătesc pentru aderarea la Uniunea Europeană. Finanțarea acțiunii externe va fi mai simplă, mai bine direcționată și mai flexibilă, menținând în același timp previzibilitatea sprijinului UE. Aceasta va susține și va promova valorile și interesele strategice ale Uniunii, promovând în același timp parteneriate reciproc avantajoase. Aceasta va asigura punerea în aplicare corespunzătoare a angajamentelor internaționale ale Uniunii Europene, inclusiv a obiectivelor de dezvoltare durabilă și a Acordului de la Paris, precum și a dimensiunii externe a migrației și a unui sprijin de neclintit oferit în continuare pentru Ucraina.

117. Nivelul angajamentelor în cadrul acestei rubrici nu va depăși 150 138 de milioane EUR:

| RUBRICA 3 – EUROPA GLOBALĂ<br><br>(milioane EUR, la prețurile din 2025) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| X | X | X | X | X | X | X |

**Instrumentul „Europa globală”**

118. Instrumentul „Europa globală” va servi o gamă largă de politici ale UE, inclusiv sprijinul acordat țărilor candidate și potențial candidate în pregătirea acestora pentru viitoarea aderare la Uniunea Europeană, acțiunile legate de politica de vecinătate, parteneriatele internaționale, inclusiv cooperarea pentru dezvoltare, ajutorul umanitar, sprijinul acordat Ucrainei și aspectele externe ale altor politici ale UE. Instrumentul „Europa globală” îi va permite Uniunii Europene, în cooperare cu statele membre, să răspundă în mod cuprinzător migrației neregulamentare și strămutării forțate într-un mod care să fie coerent cu abordarea globală a migrației și complementar dimensiunii interne a politicii UE în domeniul migrației. Sprijinul acordat în cadrul instrumentului va fi încurajat printr-o gamă largă de instrumente, asigurând sinergii cu FEC și coerența cu punerea în aplicare a Strategiei Global Gateway.

119. Instrumentul „Europa globală” va fi pus în aplicare în principal prin acțiuni programabile geografic, completate, după caz, de acțiuni neprogramabile. Acțiunile programabile vor reprezenta cel puțin 70 % din cheltuielile din cadrul instrumentului. Acțiunile neprogramabile vor include acțiuni de ajutor umanitar în conformitate cu Regulamentul privind ajutorul umanitar, asistență macrofinanciară, acțiuni care abordează nevoile în materie de criză, pace și politică externă, reziliență și competitivitate.

120. Instrumentul „Europa globală” va dispune de un pachet financiar indicativ de 142 183 de milioane EUR. Pachetul financiar va fi alocat, cu titlu orientativ, după cum urmează:

i) 30 927 de milioane EUR pentru pilonul Extindere și Europa

ii) 30 754 de milioane EUR pentru pilonul Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Golf

iii) 43 360 de milioane EUR pentru pilonul Africa Subsahariană

iv) 12 213 milioane EUR pentru pilonul Asia și Pacific

v) 6 549 de milioane EUR pentru pilonul America și zona Caraibilor

vi) 8 446 de milioane EUR pentru pilonul Global

vii) 9 934 de milioane EUR pentru Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente.

Cel puțin 90 % din cheltuielile din cadrul instrumentului vor îndeplini criteriile pentru acordarea de asistență oficială pentru dezvoltare, inclusiv sprijin susținut și țintit pentru țările cel mai puțin dezvoltate. Cheltuielile pentru sprijinul acordat Ucrainei ar trebui excluse din acest obiectiv.

Din pachetul financiar indicativ total al instrumentului, un cuantum indicativ de 25 000 de milioane EUR (în prețuri curente) ar trebui alocat ajutorului umanitar.

Din pachetul financiar indicativ total al instrumentului, un procent indicativ de 10 % ar trebui dedicat acțiunilor de sprijinire a dimensiunii externe a migrației, inclusiv cauzelor profunde ale migrației.

121. Consiliul va juca un rol central pe tot parcursul planificării și punerii în aplicare a instrumentului, inclusiv prin furnizarea de orientări strategice și politice ex ante, prin supervizarea mobilizării de asistență pentru provocările și prioritățile emergente și prin monitorizarea punerii în aplicare și a performanței.

122. Instrumentul ar trebui să permită furnizarea de sprijin în valoare de până la maximum 80 000 de milioane EUR (în prețuri curente) sub formă de garanții bugetare, împrumuturi Euratom, împrumuturi sub formă de asistență macrofinanciară și împrumuturi bazate pe politici, în special pentru țările partenere care pun în aplicare planuri bazate pe performanță. Împrumuturile bazate pe politici vor fi puse la dispoziție prin acte de punere în aplicare. Un cuantum indicativ de 15 270 de milioane EUR (în prețuri curente) va fi alocat BEI.

123. Creditele de angajament și de plată neutilizate în cadrul acestui instrument vor fi reportate automat către exercițiul financiar următor.

124. Orice parte a unui angajament bugetar pentru o acțiune care nu a fost utilizată, până la data de 31 decembrie a celui de al cincilea exercițiu financiar care urmează angajamentului bugetar, pentru prefinanțare ori pentru efectuarea de plăți intermediare sau pentru care nu s-a prezentat nicio declarație de cheltuieli certificată și nicio cerere de plată, va fi dezangajată.

**Sprijinul pentru Ucraina**

125. Uniunea Europeană va continua să ofere sprijin financiar Ucrainei pentru procesul său de aderare și pentru reconstrucția pe termen mai lung. Pentru perioada 2028-2034, o Rezervă pentru Ucraina va oferi sprijin în valoare de până la 88 869 de milioane EUR sub formă de:

i) provizionare a garanțiilor bugetare și a sprijinului, altul decât împrumuturile finanțate dintr-o Rezervă pentru Ucraina peste plafoanele CFM, cu un plafon anual de 13 500 de milioane EUR;

ii) sprijin pentru împrumut garantat de marja de manevră.

Uniunea Europeană poate oferi sprijin Ucrainei sub forma unei garanții bugetare de până la 42 658 de milioane EUR. Un cuantum indicativ minim de 12 000 de milioane EUR va fi alocat BEI.

126. Pe lângă acest nou sprijin acordat Ucrainei pentru perioada 2028-2034, Uniunea Europeană poate acorda o subvenție pentru costurile îndatorării peste plafoanele din CFM.

127. Se poate acorda prioritate finanțării suplimentare pentru Ucraina din pilonii Extindere și Europa și Global și din rezerva pentru provocările și prioritățile emergente pentru sprijin sub formă de asistență umanitară și alte activități vizate în mod corespunzător, menținând în același timp previzibilitatea sprijinului acordat altor parteneri.

128. Consiliul va continua să fie implicat îndeaproape în guvernanța sprijinului pentru Ucraina.

**Acțiuni externe în afara Instrumentului „Europa globală”**

129. Această rubrică va finanța, de asemenea, alocări financiare indicative în valoare de 2 864 de milioane EUR pentru politica externă și de securitate comună, 1 069 de milioane EUR pentru acordurile de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil și pentru organizațiile regionale de gestionare a pescuitului și 887 de milioane EUR pentru țările și teritoriile de peste mări, inclusiv Groenlanda.

**Instrumentul european pentru pace**

130. Instrumentul european pentru pace va continua să funcționeze ca instrument extrabugetar de finanțare a acțiunilor în domeniul securității și apărării pentru perioada 2028-2034. Plafonul financiar pentru instrument va fi de 27 104 milioane EUR și va fi finanțat prin contribuții din partea statelor membre pe baza unei chei de contribuție bazate pe VNB.

## V. RUBRICA 4 – ADMINISTRAȚIE

131. O administrație publică europeană cu un nivel înalt de profesionalism, al cărei personal este recrutat pe o bază geografică cât mai largă posibil, joacă un rol fundamental în sprijinirea Uniunii Europene pentru a-și pune în aplicare prioritățile, precum și pentru a pune în aplicare politici și programe în interesul european comun. În același timp, eforturile de simplificare în toate domeniile de politică, inclusiv prin pachetele omnibus și raționalizarea structurii CFM, precum și introducerea de noi tehnologii, inclusiv inteligența artificială, ar trebui să conducă la reducerea sarcinilor administrative și la economii corespunzătoare. Recunoscând evoluția cerințelor impuse administrației publice europene în lumina evoluției priorităților, este în continuare esențial să se îmbunătățească în permanență flexibilitatea, eficiența, transparența și eficacitatea.

132. Creditele de angajament pentru această rubrică, care se ridică la 96 407 milioane EUR, constând în cheltuieli administrative ale instituțiilor și ale școlilor europene și pensii, nu vor depăși:

| RUBRICA 4 - ADMINISTRAȚIE<br><br>(milioane EUR, la prețurile din 2025) | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032 | 2033 | 2034 |
| X | X | X | X | X | X | X |

133. Plafoanele acestei rubrici vor fi stabilite astfel încât să se evite marjele excesive și, ținând seama de reorganizarea priorităților și de câștigurile în materie de eficiență care vor trebui realizate, să reflecte o stabilizare a efectivelor de personal la nivelurile actuale pentru toate instituțiile, ajustările salariale preconizate, avansările în carieră, costurile cu pensiile și alte ipoteze relevante. Cheltuielile cu pensiile incluse în plafonul de la rubrica 4 vor fi calculate excluzând contribuțiile personalului la sistemul relevant.

134. Principiul disciplinei bugetare ar trebui să se aplice tuturor instituțiilor pentru a monitoriza și gestiona în continuare cheltuielile administrative. Toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile UE sunt invitate să efectueze reexaminări periodice ale cheltuielilor lor administrative pentru a sprijini gestionarea cerințelor în schimbare. Toate acestea vor contribui la asigurarea realizării unor câștiguri în materie de eficiență într-un mod echilibrat, ținând seama de dimensiunea lor respectivă, inclusiv prin optimizarea resurselor de personal prin axarea pe domenii esențiale și întreruperea sarcinilor cu prioritate mai scăzută. Aprofundarea cooperării interinstituționale oferă ocazia de a consolida funcționarea eficace a Uniunii Europene, generând în același timp economii de scară și reduceri ale costurilor. În acest sens, Parlamentul European, Consiliul și Comisia vor colabora în vederea stabilirii de sinergii și sunt invitate să propună inițiative de aprofundare a cooperării interinstituționale, cum ar fi în domeniul tehnologiilor informației, al securității cibernetice, al achizițiilor publice și al clădirilor, precum și să exploreze cooperarea în mai mare măsură în domeniul traducerii și al interpretării. În plus, reexaminarea la scară largă a Comisiei reprezintă o oportunitate critică și ar putea servi drept proiect-pilot care să fie pus în aplicare de toate instituțiile, organele, oficiile și agențiile.

135. Cheltuielile de sprijinire a programelor ar trebui să fie legate în continuare de cheltuielile operaționale din pachetele financiare ale programelor sau din domeniul de politică respectiv, asigurând în același timp o monitorizare și o raportare transparente, continue, regulate și cuprinzătoare la nivelul tuturor rubricilor.

136. Contribuția UE la agențiile descentralizate și la alte organisme ar trebui să fie finanțată în continuare din rubricile de politică legate de scopul lor. Consiliul European invită Comisia să efectueze o analiză aprofundată a sarcinilor încredințate agențiilor descentralizate, în special în cazurile în care mandatele acestora s-ar putea suprapune, și, după caz, să propună modificări, în vederea simplificării și raționalizării structurii acestora, iar, dacă este relevant, să propună fuziuni și închideri.

## VI. VENITURI

137. Regimul pentru resursele proprii ar trebui să se bazeze pe obiectivele generale de simplitate, transparență și echitate, precum și pe principiul repartizării echitabile a sarcinii. Cuantumul total al resurselor proprii alocate bugetului UE pentru a acoperi creditele anuale de plată nu depășește 1,75 % din totalul VNB-urilor tuturor statelor membre. Cuantumul total al creditelor de angajament anuale nu depășește 1,81 % din totalul VNB-urilor tuturor statelor membre. Se menține un raport sistematic între creditele de angajament și creditele de plată.

138. Cuantumurile plafoanelor resurselor proprii continuă să fie majorate temporar cu 0,6 puncte procentuale din totalul VNB-urilor tuturor statelor membre care rezultă din împrumuturile legate de NGEU, până când toate aceste datorii încetează să existe și cel târziu până la 31 decembrie 2058.

*p.m. finanțare durabilă pentru Ucraina*

139. Plafoanele de cheltuieli ale CFM sunt obligatorii, iar marja de manevră este activată numai în cazul unor evenimente extraordinare. În cazul în care propune noi instrumente sau activează instrumente existente care beneficiază de o garanție din marja de manevră, Comisia va furniza, împreună cu propunerea, o previziune detaliată a impactului asupra utilizării marjei de manevră.

140. În cazul unei crize grave, al unor dificultăți grave sau al unei amenințări grave în acest sens care afectează Uniunea Europeană sau statele sale membre în perioada 2028-2034, Consiliul, în conformitate cu articolul 311 alineatul (4) din TFUE, poate hotărî cu majoritate calificată, după aprobarea Parlamentului European și ținând seama de eventualele orientări ale Consiliului European, să autorizeze Comisia să împrumute în mod extraordinar fonduri de pe piețele de capital pentru împrumuturi acordate statelor membre, cu unicul scop de a aborda consecințele unor astfel de situații. Totalul fondurilor împrumutate nu va depăși 350 000 de milioane EUR pentru perioada 2028-2034. Cuantumurile plafoanelor resurselor proprii vor fi majorate temporar cu 0,25 puncte procentuale cu unicul scop de a acoperi toate datoriile Uniunii care decurg din astfel de împrumuturi până când toate aceste datorii încetează să existe.

141. Noul sistem de resurse proprii al Uniunii Europene va intra în vigoare în prima zi a primei luni care urmează primirii notificării finalizării procedurilor pentru adoptarea sa de către ultimul stat membru. Toate elementele sale se vor aplica retroactiv de la 1 ianuarie 2028. Cu toate acestea, resursa proprie bazată pe serviciile digitale se va aplica de la data de 1 ianuarie a primului an care urmează anului în care au devenit aplicabile dispozițiile relevante ale Directivei privind un sistem comun de impozitare a serviciilor digitale pentru veniturile rezultate din furnizarea anumitor servicii digitale. Statele membre vor proceda la aprobarea noii decizii privind resursele proprii cât mai curând posibil, în conformitate cu normele lor constituționale naționale.

*Resurse proprii tradiționale*

142. De la 1 ianuarie 2028, statele membre rețin, sub formă de costuri de colectare, 10 % din sumele pe care le colectează. [Veniturile provenite dintr-o taxă de procesare la nivelul Uniunii vor fi puse la dispoziția Uniunii ca resurse proprii tradiționale începând cu 1 ianuarie 2028.]

*Resursa proprie bazată pe TVA*

143. Resursa proprie bazată pe TVA va aplica o cotă de apel de 0,30 %. Plafonarea bazei de TVA va fi [întreruptă] SAU [menținută].

*Resursa proprie bazată pe deșeuri de ambalaje din plastic*

144. Resursa proprie bazată pe deșeurile de ambalaje din plastic nereciclate aplică o cotă de apel de 1,25 EUR pe kilogram ajustată anual în funcție de inflație. Reducerile brute anuale vor fi [întrerupte] SAU [menținute].

*Noi resurse proprii*

145. Vor fi introduse noi resurse proprii compuse din următoarele:

i) O contribuție anuală corespunzătoare unui procent de 3 % din cifra de afaceri anuală netă obținută din publicitatea online, serviciile de intermediere online/de piață online și din monetizarea datelor utilizatorilor pentru întreprinderile care depășesc un prag al cifrei de afaceri anuale la nivelul UE pentru activitățile digitale de 50 de milioane EUR, precum și un prag al cifrei de afaceri anuale la nivel mondial de 750 de milioane EUR. În acest scop, Consiliul European invită Consiliul să reia lucrările referitoare la Directiva privind un sistem comun de impozitare a serviciilor digitale pentru veniturile rezultate din furnizarea anumitor servicii digitale, în vederea obținerii unui acord rapid în 2027.

ii) O contribuție națională calculată pe baza cantităților de tutun prelucrat și a cantităților de produse asimilate tutunului eliberate pentru consum înmulțite cu rata minimă aplicabilă fiecărui stat membru, cu o rată de apel de 15 % pentru toate statele membre.

Pentru a atenua impactul regresiv, cota de apel va fi introdusă treptat pentru statele membre a căror plată medie anuală estimată pentru perioada 2028-2034 ca pondere din total este mai mare de 150 % din media contribuției lor bazate pe VNB în perioada 2028-2034, începând cu o cotă de apel de 5 % în perioada 2028-2030, crescând la 10 % în perioada 2031-2033 până la atingerea cotei de apel integrale aplicabile de 15 % în 2034. Prin urmare, Consiliul European subliniază importanța finalizării lucrărilor privind reformarea Directivei privind impozitarea tutunului și privind modificările aferente ale Directivei privind regimul general al accizelor, pentru ca normele să fie aplicabile până la 1 ianuarie 2028.

iii) O contribuție națională calculată pe baza greutății echipamentelor electrice și electronice necolectate, cu o cotă de apel de 2,25 EUR pe kilogram ajustată anual în funcție de inflație.

Decizia privind resursele proprii ar trebui să împuternicească Consiliul să modifice metoda de calculare a greutății deșeurilor electronice care nu au fost colectate într-un stat membru într-un anumit an, în urma revizuirii Directivei privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE), în cadrul măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii (IMSOR).

iv) Venituri din sistemul de comercializare a certificatelor de emisii 1 (ETS) cu o rată de apel de 30 %.

Pentru a ține seama de progresul treptat al decarbonizării, cota de apel va fi introdusă etapizat pentru statele membre care sunt eligibile pentru Fondul pentru modernizare 2021-2030, cu o creștere anuală de 5 puncte procentuale, începând cu o cotă de apel de 0 % în 2028 până la atingerea cotei de apel aplicabile integrale de 30 % în 2034.

v) Venituri din mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră (CBAM) cu o rată de apel de 100 %.

146. Uniunea Europeană va continua să depună eforturi în direcția unor noi resurse proprii bazate pe criptoactive. În acest scop, Comisia va prezenta în 2028 o propunere vizând legislația sectorială subiacentă necesară, pornind de la obligațiile de raportare și cadrul pentru schimbul automat de informații instituit prin Directiva privind cooperarea administrativă (DAC8).

*Resursa proprie bazată pe VNB*

147. Aplicarea unei cote de apel uniforme la valoarea VNB-ului fiecărui stat membru, având în vedere totalul tuturor celorlalte venituri, rămâne neschimbată. Corecțiile bazate pe VNB vor fi [întrerupte] SAU [menținute].

*Alte venituri*

148. Consiliul European ia act de propunerea Comisiei de a aloca FEC cuantumurile colectate din procedura de selecție pentru banda de 2 GHz. În plus, veniturile legate de drepturile de utilizare a benzii superioare de frecvențe a spectrului radio de 6 GHz, utilizată pentru serviciile 6G, vor intra în bugetul UE ca alte venituri, ceea ce va reduce contribuțiile naționale. În acest scop, Comisia va reflecta propunerea în legislația sectorială relevantă până în prima jumătate a anului 2028. La expirarea lor și după o nouă procedură de selecție sau reînnoire, veniturile din alte frecvențe deja monetizate de statele membre vor intra în bugetul UE ca alte venituri.